

LA SOCIETAT CATALANA DE FILOSOFIA (1980-1986)

El 10 de juliol de 1980 fou reconstituïda la Societat Catalana de Filosofia com a filial de l'Institut d'Estudis Catalans. És hereva de la que fou fundada el 17 de gener de 1923, al voltant de Ramon Turró, Josep Maria Llovera, Jaume Serra Húnter i Pere Coromines, entre altres.

Els estatuts renovats de la Societat foren presentats el dia 11 d'abril de 1980 a la Sessió plenària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut d'Estudis Catalans, pel Dr. Eusebi Colomer i Pous. Pocs dies després, el 25 d'abril, el Sr. Faus i Esteve els presentà al ple de l'Institut, que els aprovà.

La primera junta fou formada per Eusebi Colomer com a president, Jordi Maragall i Noble com a vice-president i Lluís Cuéllar i Bassols com a secretari. El 14 de juny de 1982 en fou nomenat president d'honor Eusebi Colomer i hom elegí com a nova junta la formada per Josep M. Calsamiglia i Vives com a president Ramon Valls i Plana com a vice-president i Jordi Sales i Coderch com a secretari. La sentida mort de Josep M. Calsamiglia determinà una nova elecció de junta, formada ara per Ramon Valls com a president, Victòria Camps i Cervera com a vice-presidenta i Jordi Sales com a secretari. Modificats els estatuts per a ampliar la junta fins a set membres, el dia 17 d'abril de 1985

hom elegí Francesc Gomà i Musté com a president, Jordi Sales com a vice-president, M. Rosa Borràs, Francesc Fortuny i Bonet, Pere Lluís i Font i Josep Perarnau com a vocals, i Gonçal Mayos i Solsona com a secretari.

Són membres honoraris de la Societat Miquel Batllori, Josep Ferrater i Mora, J. D. García Bacca, Eduard Nicol, J. Roura-Parella i Ramon Xirau.

Des de la seva reconstitució, els cursos acadèmics de la Societat han estat inaugurats per les següents lliçons: el curs 1980-81, pronunciada per Eusebi Colomer, *La filosofia de l'humanisme als Països Catalans: Sibiuda, Turmeda i Vives*; el curs 1981-82, per Josep M. Calsamiglia, *Aspectes filosòfics del Modernisme*; el curs 1983-84, per Artur Juncosa i Carbonell, *Proposta d'uns principis ètics per a una societat pluralista (anàlisi de l'argumentació ètica)*; el curs 1984-85, per Francesc Gomà, *Records de la meua vida universitària*; el curs 1985-86 per Alexandre Sanvisens i Marfull, *Sentit d'una filosofia de l'educació*, i el curs 1986-87, per Miguel Siguan i Soler, *La psicologia, ahir i avui*. La inauguració del curs 1982-83 fou substituïda per la sessió acadèmica d'homenatge a la memòria de Josep Calsamiglia, en la qual intervingueren Xavier Rubert de Ventós, Francesc Gomà i Jordi Maragall.

Al llarg dels anys 1982 i 1983 les sessions acadèmiques de la Societat s'agruparen en el cicle «Filòsofs catalans del segle XIX i XX», amb les lliçons següents: Miquel Batllori, *Revisions i deformacions entorn de Balmes (1939-1981)*; Jaume Roura i Roca, *El meu Martí d'Eixalà*; Alexandre Sanvisens, *Xavier Llorens i Barba i la filosofia del sentit comú*; Francesc Canals i Vidal, *Torras i Bages i la tradició catalana*; Jordi Sales, *Jaume Serra Hunter, el pensament i la vida*; (publicat a Enrahonar n.º 12); Eusebi Colomer, *Ramon Turró, entre la ciència i la filosofia*; Jordi Maragall i Eugeni Trias i Sagnier, *Joan Maragall, entre filosofia i poesia*; i Jaume Roura, *Els anys de formació d'Eugeni d'Ors*.

La Societat commemorà el bicentari de la *Crítica de la Raó Pura* amb una sessió acadèmica en què intervingueren Lluís Cuéllar, J. C. García Borrón i Pere Lluís. En col·laboració amb l'Institut Alemany de Cultura fou celebrada la sessió acadèmica commemorativa del cent cinquantè aniversari de G. W. F. Hegel, en la qual Ramon Valls parlà sobre *El sistema hegelian, «ciència» o tomba de la llibertat*; (publicat a Enrahonar n.º 3). Conjuntament amb la Societat Catalana d'Estudis Jurídics i Socials, celebrarem la sessió commemorativa del centenari de la mort de Karl Marx. Entorn del tema *Aportacions científiques del marxisme al pensament modern: vigència i recerques actuals*, hi intervingueren Lluís Argemí i Abadal, J. M. Bermudo i Àvila i Carlota Solé i Puig.

El membre honorari de la Societat Eduard Nicol, pronuncià el 2 de febrer de 1984 una conferència sobre el tema *Presència del passat*. Amb la col·laboració del Hegel-Archiv de la Ruhr Universität Bochum i la C.I.R.I.T. de la Generalitat de Catalunya, el Dr. Hans-Christian Lucas pronuncià una lliçó sobre el tema *La història universal com a judici universal*. La Societat homenatjà —els dies 28 i 29 maig de 1984— el seu membre d'honor J. D. García Bacca, juntament amb la Universitat de Barcelona (que li concedí la seva medalla i el

nomenà professor honorari) i la Fundació Anthropol. Intervengueren en l'acte, a l'Aula Magna de la Universitat de Barcelona, el rector Antoni M. Badia i Margarit i els professors Francesc Gomà i Ignacio Izuzquiza.

En el curs 1985-86, volent trobar una fórmula de major participació, diàleg i intercanvi de perspectives de treball i d'estudi entre els membres de la Societat i el públic filosòfic, se celebrà el «Seminari Obert» sobre el tema general de *Filosofia de la història*. Les sessions constaren d'unes tres o quatre ponències i un posterior diàleg entre els ponents i el públic. Celebrarem quatre sessions —a l'Ateneu Barcelonès— durant els mesos de febrer i març sota els títols de; «*El problema dels orígens de la modernitat*; *El naixement de la moderna filosofia de la història*; *Raó i història*, *Il·lustració i Romanticisme*, i *La història en la contemporaneïtat*. Les ponències són publicades en el present anuari. Com a sessions de clausura d'aquest seminari obert i la col·laboració de la CIRIT, els departament d'Història de la Filosofia de les Universitats de Barcelona i València, i els Instituts alemany i italià de Barcelona, es van fer les conferències següents: *Storia, natura e redenzione in Hegel, Nietzsche, Heidegger* pel professor V. Vitiello (Univ. de Salern) i *Vida i desvitalització, sobre el concepte d'alienació en el jove Heidegger* pel professor F. Hogemann (Hegel-Archiv, Bochum). Aquestes jornades de clausura tingueren lloc els dies 28 i 29 d'abril al saló de Graus de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona.

El mes de maig de 1986 realitzarem quatre sessions acadèmiques a propòsit de llibres recentment publicats sobre ètica. En la primera sessió, Eugeni Trias féu de relator del llibre *La imaginació ètica* de Victòria Camps. En la segona sessió fou Artur Juncosa qui va relatar el llibre *Ètica y política, en torno al pensamiento de J. Ortega y Gasset* de F. López i Frías. En la tercera sessió, Pere Lluís presentà el llibre *Ètica i llibertat* de Josep M. Terricabras. El cicle conclougué el 27 de maig amb una taula rodona final amb la participació de tots els autors i

relators, actuant com a moderador Artur Juncosa. El tema d'aquesta taula rodona fou «L'ètica, avui».

En el darrers temps, la Junta ha distribuït les seves tasques bàsicament en tres comissions: a) Cursos i sessions acadèmiques, formada per F. Gomà, M. R. Borràs i G. Mayos; b) Diccionari, formada per E. Colomer, F. Fortuny i P. Lluís, i c) Anuari, formada per J. Perar-

nau i J. Sales. La comissió del Diccionari ha decidit finalment que ara mateix cal que aquest sigui de caire essencialment terminològic. D'altra banda s'està acabant el buidatge de la terminologia en la tradició filosòfica catalana i la seva complementació amb altres llengües.

Per a l'edició de l'Anuari de 1988, el ple de la Junta s'ha constituït provisionalment com a consell de redacció.